

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/248892,Rozmowa-o-albumie-Z-nieludzkiej-ziemi-do-krainy-maharadzow-Polscy-uchodzcy-z-ZSR.html>
13.10.2026, 19:00

Rozmowa o albumie „Z »niełudzkiej ziemi« do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942–1948”

Archiwum IPN zaprasza na rozmowę o albumie „Z »niełudzkiej ziemi« do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942–1948”. Spotkanie odbędzie się 26 października 2026 r. o godz. 11.00 w Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Warszawie.

[Archiwum IPN](#)

13.10.2026

**Z „NIEŁUDZKIEJ ZIEMI”
DO KRAINY
maharadzów**

POLSCY UCHODŹCY Z ZSRS W INDIACH 1942–1948

Rozmowa o albumie

26 października 2026 r., godz. 11.00
Centralny Przystanek Historia IPN

im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego
w Warszawie, ul. Marszałkowska 107

Rozmowa o albumie „Z »niełudzkiej ziemi« do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942–1948”

W dyskusji udział wezmą: współautorka albumu Anna Płońska (AIPN), Apeksha Niranjana, potomkini ewakuowanej z „niełudzkiej ziemi” Wandy Nowickiej, Monika Kowaleczko-Szumowska, pisarka, autorka powieści dla dzieci i młodzieży oraz Agnieszka Michałowska, córka Wiesława Stypuły, który był jednym z dzieci „Dobrego Maharadzy”. Prowadzenie: Wojciech Kujawa (AIPN).

Podczas spotkania porozmawiamy o pracy nad bogato ilustrowanym wydawnictwem. Spróbujemy też odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób o trudnych wojennych doświadczeniach opowiadać dzieciom i młodym ludziom oraz czy w Indiach, kraju o zupełnie odmiennej kulturze, można

kultywować pamięć o polskich korzeniach.

Wstęp wolny.

Przygotowany przez Archiwum IPN dwutomowy album *Z „niehumanitarnej ziemi” do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942-1948* przypomina historię około 6 tysięcy polskich uchodźców, ewakuowanych z ZSRS po 1941 r., którzy w oczekiwaniu na powrót do Polski spędzili kilka lat w osiedlach w Indiach.

[Z „niehumanitarnej ziemi” do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942-1948, t. 1-2 - Książki Instytut Pamięci Narodowej](#)

W książce znajdziemy nie tylko opis tragicznych losów Polaków zesłanych na Sybir i do Kazachstanu, ale także obraz codziennego życia uchodźców w polskich osiedlach w Indiach, w kraju, w którym doznali ogromnej życzliwości i wsparcia. Narrację przeplatają liczne cytaty - wspomnienia świadków wydarzeń, którzy po traumie zesłania znaleźli nowy dom w „Małej Polsce” w Valivade. W aneksie przedstawiono wybrane sylwetki znanych Polaków, którzy w latach 1942-1948 przebywali w Indiach.

Publikacja powstała przede wszystkim w oparciu o kolekcję londyńskiego Koła Polaków z Indii z lat 1942-1948, przekazaną do zasobu IPN w 2019 r. w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

Archiwum IPN

Rozmowa